

- Õppekava nimetus:** Ohtlike aineid vedava autojuhi põhikoolituse täiendkoolitus
- Õppekava maht:** Vähemalt 10 õppetundi
- Õppekeel:** Eesti või vene keel
- Õppekava koostamise alus:** Ohtlikku veost vedava autojuhi ADR-i kohase põhi-, eri- ja täienduskoolituse kord, ADR-i kohase põhi-, eri- ja täienduskoolituse õppekavad, eksami korralduse tingimused, nõuded autojuhi teadmistele ja oskustele ning ADR-i koolitustunnistuse vorm, väljaandja majandus- ja taristuminister, vastu võetud 25.05.2018, määrus nr 26.

Õppekava/koolituse eesmärk:

- esitada teavet nii, juttu on huvitav kuulata ja selle kasulikkust on kerge mõista
- viimase viie aasta jooksul toimunute muudatuste läbikäimine
- põhilised reeglite ja määruste kordus: teadustame ohtlike veoste veos tulenevatest ohtudest ning anname juhtidele vajaminevat teavet õnnetuste toimumise tõenäosuse vähendamiseks ja õnnetuse tagajärgede mõju minimiseerimiseks
- veoklasside ning kogu klassifitseerimise süsteemi kordus
- veoüksuse tähistamise kordus
- ohutute ja keskkonnasäästlike hoiakute kujundamine autojuhina töötamiseks

Õppekava õpiväljundid:

- Koolituse läbinud sõidukijuht teab
- 1.) ohtlike veoste veo korraldamise üldnõudeid ja rahvusvahelisi kokkuleppeid (ADR, IMDG, RID jne.) ning seadusandlust, mis reguleerivat ohtlike ainete vedu;
  - 2.) ohtlike veoste veol kehtivaid üldnõudeid
  - 3.) põhilisi ohuliike, ohtlike ainete ja esemete klassifitseerimise süsteemi;
  - 4.) keskkonnakaitse nõudeid jäätmete teisaldamisel;
  - 5.) eri liiki ohtude ärahoidmise meetodeid ja ohutusabinõusid;
  - 6.) ohumärgiseid ja ohu tähistamist;
  - 7.) autojuhi lubatud ja keelatud tegevusi ohtliku veose autoveo ajal;
  - 8.) sõiduki lisaseadmete otstarvet ja kasutamist;
  - 9.) liitkoormana veo keelde samal sõidukil ja kontaineris;
  - 10.) ettevaatusabinõusid ohtliku veose peale- ja mahalaadimisel;
  - 11.) pakendatud veose kinnitamise nõudeid;
  - 12.) tsiviilvastutuse nõudeid;
  - 13.) mitmeliigilise veo võimalusi;
  - 14.) saadetise käsitlemise ja ladustamise nõudeid;
  - 15.) liikluspiirangute korda tunnelis ja juhiseid tunnelis käitumiseks, eelkõige vahejuhtumite ennetamise korda, ohutuse nõudeid ning tulekahju, õnnetuse või ohuolukorras toimimise korda;
  - 16.) veo turvalisuse jälgimise võimalusi.

Koolitusel rõhutame autojuhi võimalusi vähendada ohtlike ainete veost tulenevaid riske. Aga oluline on ka see, et ohtlikku veost vedav autojuht

peab oskama tegutseda õnnetusjuhtumi korral, eelkõige anda veose omadustest tuleneva ohuga seotud esmaabi, tagada liiklusohutus, oskama kasutada veoüksuse kohustuslikku varustust ja ADR-i kohastes kirjalikes ohutusjuhistes nimetatud varustust.

Õppeained, nende sisu ja lektorite nimed**Aine 1: Ohtliku veose veo korraldamise üldnõuded**

Sisu: Ohtlike vedu reguleerivad rahvusvahelised kokkulepped (ADR, IMDG, MoU, RID, ADN, ICAO-TI, Baseli konventsioon, ning siseriiklikud seadused ja määrused.

Koolitajad: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango

Aine 2: Vastutused ja kohustused ohtlike ainete veol

Sisu: Muudatused viimse 5 aasta jooksul. Veos osalejad ja nende vastutused ja kohustused ohtlike ainete veol tekkiva riski minimeerimiseks ning tegevused õnnetusolukorras. Täpsemalt saatja, vedaja ja kaubasaaja vastutused ja kohustused ning eraldi laadija, pakendaja ja paagi täitja kohustused.

Vastutused ja kohustused ohtlike jäätmete veol.

Autojuhile esitatud nõuded ohtlike ainete veol.

Ohutusnõunik ja tema roll veondusettevõttes.

Koolitajad: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango

Aine 3: Ohtliku veose klassifitseerimine

Sisu: Klassifitseerimise süsteem kui autojuhi infoallikas.

Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

Klassifitseerimise lähtealused.

Veoklassid ja nende alaklassid.

Pakendigrupp.

ÜRO-tunnusnumber.

Klassifitseerimiskoodid.

Ohtliku aine ohu iseloomust tulenevad erinõuded.

Ohtlike jäätmete veo kehtivad erinõuded.

Koolitajad: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango

Aine 4: Ohtliku veose ettevalmistus veoks

Sisu:

4.1 Ohtliku aine pakendile esitatavad üldised nõuded.

Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

Pakendi sertifitseerimine – pakendi tüübikinnitus.

Pakendite mahu ja massi piirangud.

Kombineeritud pakend, üksik pakend ja liitpakend (komposiitpakend).

IBC-pakend.

Ohutu konteineri konventsioon ja ohutuse tunnustamise plaat (CSC-plaat).

Paagid, paagitüübid, kui suure paagi mahutavuse puhul peab autojuhil olema ADR-paakautotunnistus.

4.2 Pakendamisviisid (üldine pakendamisviis, eriviisiline pakendamisviis).

Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

LQ- ehk piiratud koguste tähendus.

Vaba piir ehk kuidas üldise pakendamiskiisi puhul kogus mõjutab ohtlike ainete veo kehtivaid määruiseid.

Erandkogused (tähis „E“) ehk vabastatud koguses pakitud ohtlike veoste vedu.

4.3 Pakendite markeerimine.

Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

Kuidas autojuht saab pakendite pealt nt. peale- ja mahalaadimiseks olulist teavet.

4.4 Veodokumendid

Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

Autojuhiga kaasolevad dokumendid ohtlike ainete veol.

Veokirja ja ohutusjuhendi sisuga tutvumine. ADR-i koolitustunnistuse ja ohtliku veose autoveole lubamise tunnistusega tutvumine.

Lektorid: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango.

Aine 5: Nõuded ohtliku aine laadimisele.

Sisu: Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

Kauba kinnitamise nõuded.

Ohtlike ainete asukoht kaubaruumis.

Üldised nõuded vedajale ohtliku aine laadimisel ja veol.

Liitkoormamise piirangud ja keelud.

Lektorid: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango.

Aine 6: Veoüksuse tähistamine

Sisu: Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

Veoüksuse tähistamine ohtlike ainete tükikaubaveol (üldine pakendamiskiisi ja LQ-pakendite puhul).

Veoüksuse tähistamine ohtlike ainete puisteveol.

Veoüksuse tähistamine ohtlike ainete paagiveol.

Konteineri tähistamine.

Ohu tunnusnumbri tähendust ja oranž ohutahvel.

Kõrgtemperatuurilise ja keskkonnaohtliku veose tähistamine.

Lektorid: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango

Aine 7: Veoüksuse lisavarustus

Sisu: Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

Tulekustutusvahendid.

Üldine ja isiklik lisavarustus ohtlike ainete veol (koolitusel on näidisvarustus kaasas).

Lektorid: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango

Aine 8: Täiendavad nõuded veoüksuse tehnoiseisundile

Sisu: Muudatused viimse 5 aasta jooksul.

ADR-sõidukitüübid EX/II, EX/III, FL ja AT ning nende konstruktsioonile esitatud üldnõuded.

Aine 9: Sõidukite valvamise nõuded, marsruudipiirangud, muud piirangud ohtlike ainete veol

Muudatused viimse 5 aasta jooksul. S-laused ja sõidukite valve.

Marsruudipiirangud, nt. tunnelipiirangud.

Veokeelud teatud teedel ja marsruuditel, kuupäevadel ja kellaaegadel;

Liiklusmärgid. Soovitavad marsruudid.

Lektorid: Timo Korhonen / Andrei Naan / Raivo Avango

ADR-põhikoolituse täiendkoolituse ülesehitus

TUNNIPLAAN, kokku 2 õppepäeva, maksimaalselt 8 õppetundi päevas, kokku vähemalt 10 õppetundi

1.	Sissejuhatus ja muudatused (ADR-leping, siseriiklikud seadused ja määrused) viimase 5 aasta jooksul	Vähemalt 0,5 õt
2.	Klassifitseerimise süsteemi kordus (nt. veoklassid ja ainete peamised ohud ning ohtlikkuse tase, ohumärgised)	Vähemalt 2,5 õt
3.	Pakendamiseviisi mõju veo kehtivatele määrustele , nt. vaba piir ja LQ	Vähemalt 1,5 õt
4.	Laadimisel kehtivad reeglid ja määrused , nt. liitkoormamine, koorma kinnitamine Veoüksuse lisavarustus	Vähemalt 1 õt
5.	Marsruudi piirangud, tunnelid, jäätmete vedu Osalejate küsimused ohtlike ainete veo kohta – milliseid probleeme on esinenud ja millistesse olukordadesse osalejad on sattunud	Vähemalt 1 õt
6.	Veoüksuse tähistamine	Vähemalt 1 õt
8.	Harjutusülesanded ja arvestus	Vähemalt 2,5 õt

Nõuded koolitavale:

Ohtlikku veost vedava autojuhi ADR-i kohasele põhi-, eri- ja täienduskoolitusele võetakse vastu isik, kelle alaline elukoht Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 165/2014 artikli 26 kohaselt on Eestis või kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel ning kellel on kehtiv B-, C1- või C-kategooria mootorsõiduki juhiluba, kaasa arvatud esmane juhiluba, olnud vähemalt kaks aastat.

Lisaks peab ADR-põhikoolituse täiendkoolitusel osaleja omama kehtivat ADR-koolituse tunnistust.

Väljastatavad dokumendid:

Roolikool OÜ väljastab osalejale koolitunnistuse, mis ei anna õigust vedada ohtlike aineid. Koolitustunnistuse (ADR-tunnistuse) väljastab Maanteeamet.

Koolitajale ehk Roolikool OÜ-le esitatavad nõuded

ÕPPEKAVA: ADR-põhikoolituse täiendkoolitus

Roolikool OÜ kasutab ADR-koolitusel olulisi ja kasulikke tehnilisi abivahendeid, meetoodilisi materjale ja näitlikke õppevahendeid. Esmaabi õpetamiseks on kasutusel vahendid esmaabi praktiliseks õpetamiseks. ADR-õppejõududel on tehniline kõrgharidus ning pedagoogilise töö ja ohtlike veoste valdkonnas töötamise kogemus.

Koolituse päevik

Koolitaja peab koolituse jooksul pidama ajakohast *koolituse päevikut*.

Õppematerjalid

Roolikool OÜ / lektor Timo Korhonen on koostanud ADR-põhikoolituse konspekti, mille eesmärgiks on olla autojuhi töövahendiks koolituse ajal ja infoallikaks autojuhi töö juures.

Koolitusel kasutatavate vahendite hulka kuuluvad ka nt.

- sõidukis asuv isiklik ja üldine lisavarustus ohtlike ainete veol,
- esmaabi näitlikud vahendid
- videomaterjalid

Koolitusruumid

Roolikool OÜ kasutab kaasaegseid koolitusruume koos tehnikaga (dataprojektor, internetiühendus jne.), mida rendime meie koostööpartneritelt. Peamiselt korraldame koolitusi:

- Tallinnas Fakto Auto AS koolitusruumis (Osmussaare tee 10)
- Tallinnas Radial Autokool AS koolitusruumis (Narva maantee 38)
- Pärnus Eesti Punase Risti majas (Kuninga tn. 30a)
- Tartus SA Tartu Kiirabi koolituskeskus (Riia tn. 18)
- Jõhvis Promenaadi Keskuses (Keskväljak 7)

Vajadusele vastavalt võib Roolikool kasutada ka muid ruume. Teave koolituse toimumise kohta on tunniplaanis ja saadetakse osalejatele registreerimisel.

Lektorid

Timo Korhonen, Andrei Naan, Raivo Avango